

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

83. An Abbates possint Clericis sæcularibus sibi subditis literas dimissorias concedere? Et quid si huiusmodi Prælati esset Ordinarius priuatiuè ad Episcopum, & haberet ius visitandi, & Synodum ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76405](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76405)

RESOL. LXXXIII.

An Abbates possint Clericis secularibus sibi subditis literas dimissorias concedere?
Et quid, si huiusmodi Prælati esset Ordinarius privative ad Episcopum, & habeat ius visitandi, & Synodum congregandi? Ex part. 3. tr. 2. Ref. 95.

§. 1. Negatiue respondet Tamburinus de iure Abbatis. tom. 2. disp. 2. q. 26. n. 1. Mirandam manualem Prælati. tom. 1. quest. 39. art. 5. & Azor. tom. 2. l. 3. c. 49. q. 3. ex auctoritate Concilij Trident. sess. 23. cap. 10. de reform.

Quoad hoc lege supra doctrinam §. ult. Ref. 7. quomodo ibi pro Abbatis Regularibus.

2. His tamen non obstantibus, contrariam sententiam tenet doctus Villalobos in sum. tom. 1. tra. 11. diff. 9. num. 4. vbi sic ait. [Aduertate que los Prælatos que tienen iurisdiccion casi Episcopal, como es el de Merida, y otros semejantes, pueden dar à sus subditos, aunque sean seculares, dimissorias para ordenarse. La razon es, porque como à estos, ningun Obispo las puede dar, porque no son sus subditos, es fuerza dezir se las han de dar sus Piores, como dan licencia para confessarse y approvan los Confessores, y assi el Concilio Tridentino, no habla con estos, como su echa de ver de su tenor.] Ita ille, quem nouissime sequitur adducens alias rationes Hieronymus Rodriguez in compen. qq. Reg. resolut. 1. num. 26. vide etiam Ledelsnam in sum. tom. 1. de sacram. Penit. cap. 9. post 2. com. 1.

3. Nota etiam, quod Tamburinus, & alij Doctores primæ sententiæ illam etiam limitant, nisi huiusmodi Prælati esset ordinarius privatiue ad Episcopum, ac haberet ius visitandi, & Synodum cograndi, contra quæ nõ intrare dispositionem Concilij Tridentini defendit Gratian. in discept. forens. tom. 2. c. 112. quæ refert Capanili in diuers. iur. can. rub. 9. c. 8. n. 4. & Barbosa de offic. Episcop. p. 2. alleg. 7. n. 8.

RESOL. LXXXIV.

An privilegium concessum Regularibus, ut possint initiari sacris Ordinibus extra tempora, extendatur etiam ad Nouitios?

Et cur sim docetur posse Superiorem concedere dimissorias supradictis Nouitiis, & ordinari ab Abbatis, qui possunt subditos professos ordinare?

Et asseritur ex declaratione Clem VIII. facta Monachis Fulienfis, quod Nouitij ligantur reservatione casuum?

Et dissimulata est, an privilegium concessum Societati Iesu, ut possint ordinari extra tempora, &c. extendatur ad alias religiones per communicationem privilegiorum?

Et an quando quis ordinatur virtute dicti privilegij, vel aliorum in tribus diebus festiuis, possit ordinari in festis duplicibus? Ex part. 1. tr. 4. & Misc. 4. Ref. 6.

§. 1. De hoc casu Panormi interrogatus Pater Ioseph de Augustino inclitus Societatis IESV Theologus negatiue respondit, sed tunc ego in sententiam affirmatiuam inclinavi, nulla auctoritate Doctorem fictus, nunc autem inuenio hanc sententiam docere Patrem Thomam Hurtado var. 1. 2. tr. 12. cap. 1. ref. 13. num. 1854.

2. Quia, ait ille, nomine subditorum in fauorabilibus sunt Nouitij, qui privilegijs professorum gaudent, ad quod probandum, me citato, alios etiam adducit

Cc 4 adducit

rium. Respondetur, quod in locis, in quibus Tridentinum non est receptum nulla est super hoc difficultas, vt de Gallia affirmat Tamburinus r. 2. de iure Abbas. disput. 2. quest. 5. vbi approbat vsum illius privilegij in dictis Abbatis ex eo, quod illorum Abbatia in Gallia sunt stræ, licet existimet hoc privilegium per Tridentinum esse reuocatum. Vbi verò Tridentinum viget, dubium oritur si clausula illius Concilij reuocet hoc privilegium: Probauimus autem in primo tractatu, hanc clausulam non sufficere, quod etiam in hac speciali materia censet Nauarr. Concil. 13. de privileg. cum asserit, illam clausulam non esse ita expressam, quin illius coniectura dissolui possint. Ac proinde cum sit dubium de reuocatione illius privilegij, stat privilegium in suo robore, vt alibi diximus, & probauimus dicto tractatu. Denique post Tridentinum illud privilegium fuit confirmatum, vt inferius dicitur, quod videtur omne dubium prorsus tollere & ac propterea asserendum posse dictos Abbates illo vti, non solum erga Regulares, & seculares subditos, sed etiam erga non subditos, sicut de Minoribus Ordinibus superius ostendimus; cum sit in vtriusque par ratio.

4. Quibus sic stantibus insuper probatur propositio; quoniam, vt alibi probauimus, privilegia communicantium cum illo Ordine confirmata sunt, ergo sunt in suo firmo robore; ergo Abbates communicantes possunt illa facultate vti; Ac sic tenet Ioannes de la Cruz de Statu Relig. cap. 8. dub. 1. conclus. 1. sub finem; & alij, qui (vt videbimus infra) sustinent in reliquis prædictæ Bullæ, Exposcit, participare; cur enim potius in vno, quam in alio participant? Non potest assignari ratio sufficiens. Imo cum sit eadem ratio in his, ac in illis, debent in omnibus privilegijs participare, & non ab huius communicatione excludi. Ne dicas hoc privilegium concessum fuisse ob speciale notam Abbatum, aut Abbatiarum huiusmodi, quæ non reperitur in cæteris; nam respondetur illam notam eisdem reperiri, vt videre est in motiui, quo Innocentius ad illud concedendum impulsus fuit, quod constat partim ex verbis privilegij superius insertis, partim ex his, quæ in principio Bullæ, in qua emanauit, continetur, quæ talia sunt, Exposcit tua deuotionis sinceritas, & Religiois proueretur honestas, vt tam re, &c. Et quæuis hæc nota in illis nõ inueniretur, valeret pro eisdem Abbatis; cum æquè princi paliter in hoc privilegio, sicut in alijs communicant. Verum cum vsus illius facultatis nõ vigeat in proximè dictis Abbatis, nõ audeo hoc privilegium illis absolue concedere; licet non habeam pro contraria sententia rationem, qua ei assentiri cogar; quo circa meum iudicium docturam iudicio submitto. Hæc omnia Brunus.

5. Sed Pater Brunus multum faceret si sustineret privilegia Cisterciensibus concessa, nam vt obseruat Castrus Palaus tom. 4. tract. 27. punct. 14. numero 10. quidquid sit de potestate an Cisterciensibus concessa sit; illud est certum, ea modo vti non posse, vt bene notat Nauarr. lib. 3. consil. 14. de Regular. edit. 2. Vasquez disputat. 243. capit. 4. numero. 24. Layman tract. 9. capit. 7. numero 4. Censetur namque vsus, & consuetudine abrogata; idque indicauit Tridentinum nullam illius potestatis mentionem faciens, & solum permittens prædictis Abbatis, aliàs potestatem habentibus, tonsuram, & ordines Minores conferre, non omnibus, sed solum Regularibus sibi subditis. Verum licet daremus privilegia Cisterciensibus adhuc durare, vt aliqui asserunt, negandum est alijs Abbatis communicari.

Sop. hoc la. re in tom. 3. tr. 1. Ref. 80. §. sed an di. sta. & seqq.